

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

**7М03201-ЖУРНАЛИСТИКА БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША ПРЕРЕКВИЗИТТЕР ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Қостанай, 2019

НЕГІЗГІ БӨЛІМ **(Пәндер мазмұны)**

Қазақ журналистикасының тарихы.

19 ғасырдың екінші жартысында қазақ мерзімді баспасөзінің пайда болуы және дамуы. Қазақстандағы демократиялық баспасөздің пайда болуының тарихи және әлеуметтік алғышарттары. Қазақ публицистикасының пайда болуы.

Қазақ тіліндегі ресми газеттер: «Түркістан уәлаяты» - «Түркістан газеті» (1870-1882 жж.). «Дала уалаятының газеті».

Қазақ демократиялық баспасөзінің қайта жаңғыруы. «Қазақстан» газетіне қазақ қоғамдық, экономикалық және мәдени өмірінің өзекті мәселелерін жариялау.

«Айқап» журналы (1911-1915 ж). Ағартушылық дәстүрлер негізінде қазақ қоғамдық өмірін, әдебиет пен публицистиканы дамытудағы журналдың рөлі. М. Сералиннің редакциялық және публицистикалық қызметі

«Қазақ» газеті-жаңа үлгідегі газет. «Қазақ» газетінің шынайы еркін және демократиялық баспасөз құрудағы рөлі. Газеттің мақсаты мен міндеттері, тақырыбы.

1917 жылы баспаның дамуы. «Садақ» қолжазба журналы (1915-1918 жж.). Қазақстандағы Ақпан төңкерісінен кейінгі жағдай, әсіресе, елдің орталық аудандарынан айырмашылығы.

ҚазАССР пайда болуы алғашқы өлкелік газет. Қазақстанның жастар газеттері мен журналдары. «Ұшқын» - Кирвоенревком органы (Орынбор, 1917 ж.), «Егемен Қазақстан» негізін салушы. «Қырғыз өлкесінің известиясы» (Орынбор, 1920 ж.) – «Казахстанская правда» отаны. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы көне басылымдар. «Красная молодежь» - бірінші жастар газеті (Орынбор, 1919 ж.)

Журналистика елдің халық шаруашылығын қалпына келтіру кезеңінде.

Бір партиялы мемлекеттік жүйе кезінде баспаны дамыту. Жаңа Республикалық партия комитетін – РКП(б) Киробкомын құруы. Баспа органдары: «Степная правда» (шілде 1921 ж.), «Еңбекші қазақ» (қараша 1921 ж.)

Республикада радиохабарларды дамыту. Радиохабар таратудың ұйымдастырушылық жұмысы – хабар таратудың белсенді түрлерін дамыту (радиомитингтер, радиоходтар, радиоперекличкалар). Радио - жедел ақпарат құралы ретінде.

Қазақстандағы теледидар. Одақтық-республикалық теледидар және радиохабар жөніндегі мемлекеттік комитетті құру. Алғашқы телебағдарламалар. Тұрақты хабар таратудың басталуы.

1970-1991 жж. Қазақстанның БАҚ-тары.

БАҚ-тың үгіт-насихат және ұйымдастырушылық қызметі. Саяси саладағы іркіліс құбылыстары. Н.С.Хрущев, Л. И. Брежневтің қызметтерін жариялау.

Қоғамды қайта құру кезеңіндегі журналистика (1985-1991 жж.)

90-жылдардың басында елдегі қоғамдық-саяси жағдай. Жеке басылымдардың пайда болуы. БАҚ-та ішкі саясатты көрсету. Көппартиялық және журналистика.

Тәуелсіздіктің алғашқы он жылдығындағы Қазақстан журналистикасы.

БАҚ-ты қаржыландыру. Бәсекелестік.

Телерадиожурналистика

Телехабарлар мен радионың пайда болуы және дамуы. Радио өнертабысы (Попов А.). Теледидар өнертабысы (Столетов В., Розинг Б. және т. б.). Механикалық және электрондық теледидар. 1930-шы жылдардағы эксперименттік телебағдарламалардың мазмұны. Жылжымалы телевизиялық станциялар. Бейне-магниттік жазба (1960 жж.). Телевизиялық және радиокомпаниялардың, арнайы редакциялардың құрылымын қалыптастыру. Радио және телепублицистиканың қалыптасуы. 1970 жылдары бейнемонтаж техникасын дамыту. Хабар таратудың жаңа нысандарын дамыту. Экрандық өнер техникасының прогресі, жаңа мәнерлі құралдарды анықтау. Техника дамуы мен теледидар мен радио бағдарламаларының деңгейі арасындағы өзара тәуелділік. Кеңес ТВ және радио тарихының негізгі кезеңдері. XX ғасырдың 1920-шы жылдарында бүкіл әлемде радиобағдарламалардың қарқынды дамуы. Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында радионың дамуы, радио өнеркәсібін дамыту. Тәжірибелік телевизиялық хабар таратудың басталуы (1 қазан 1931 ж.). Кеңес теледидарының даму кезеңдері, телевизиялық бағдарламалардың жаңа мазмұны (5 кезең). Теледидарды орталық мемлекеттік басқару жүйесін жою. Альтернативті хабар таратудың, жеке радио мен телекомпаниялардың пайда болуы.

Қазақстандағы ТВ және радио даму тарихы. Қазақстандағы тұрақты телехабардың басталуы (1931 ж. 4 мамыр). Шевченко фортынан бірінші радиосигнал. Қазақстанда радиоәуесқойлар қоғамының пайда болуы (Павлодар, Өскемен, Семей). Қазақстан ТВ-ның туған күні (1958 ж. 8 наурыз). Қазақстандағы телерадио хабарларын таратудың негізін қалаушылар. Бірінші бағдарламалар, айдарлар және бағдарламалар циклі. Облыстарда телехабар таратуды дамыту. Қазақстан телехабар тарату, дамудың негізгі кезеңдері (1981, 1984, 1990 жж.). Хабар таратудағы жаңалық-коммерциялық теле-радиоарналардың, сондай-ақ шетелдік телебағдарламалардың пайда болуы.

1985-1991 жж. ТВ және РВ рөлі мен орны. Кеңес одағында қайта құру. Ішкі саяси хабар таратудың өзгеруі. Батыс радиостанцияларын

түншықтыруды тоқтату (1980 ж.соңы). Басқыншылықты жою. Жаңа ақпараттық ішкі саяси жағдай, хабар таратудың жаңа мазмұны. Хабар таратудың жаңа түрлерінің пайда болуы (телемостар, телемарафондар, ток-шоу және т.б.). «Тікелей эфирді» жаңарту, деректі хабарлар танымалдығының өсуі. Эфирдің жаңа бағдарламалары. Хабар тарату секторын монополиясыздандыру, теле-радиокомпаниялар санының өсуі.

1.1 Теледидар, радиохабар және қоғам. Теледидар және радио қоғамдық функциялары. Қоғамның саяси және әлеуметтік-мәдени өміріне ТВ мен РВ қатысу ерекшеліктері. ТВ және РВ қоғамдық пікірге әсері. Хабар тарату әсерімен қоғамның мамандануы. ТВ, радио және саясат. Радио, ТВ және мәдениет. ТВ және кино, радио және театр. Теле-радиохабар және әлеуметтік интеграция мәселесі. Ақпараттық-технологиялық революция және ТВ, радиохабар. Жаһандық СМЖ дамыту (жерсеріктік, кабельдік және т.б.). Қазақстандық қоғамның әлеуметтік-экономикалық өзгерістері және жаңа ақпараттық технологияларды дамыту. Қазақстанның жаңа ақпараттық саясатын қалыптастыру. Хабар тарату саясатындағы ұлттық мүдделердің басымдығы. Қазақстанның әлемдік ақпараттық жүйеге кіру үдерісі.

Бұқаралық коммуникацияның тілі мен стилі

БАҚ тілі коммуникативтік әсердің тиімділігі жоғары құралы ретінде. Тілдік хабардың ресми және бейресми факторы. Мерзімді басылымның тілі мен стилі. Функционалдық стильдер және олардың сипаттамасы ауызекі сөйлеу стилі және ауызекі сөйлеу лексикасы. Басылымдарда ұсынылған функционалдық стильдер. Ресми-іскерлік стиль, оның ерекшеліктері. Ғылыми стиль, оның ерекшелігі. Публицистикалық стильдің сипаттамасы. Көркемдік-әдеби немесе көркемдік-беллетристикалық стильдің ерекшеліктері. Сөйлеу түрлері туралы түсінік. Сөйлеу формалары туралы түсінік. Сөйлеу монологиялық және диалогтық. Ауызша және жазбаша сөйлеу формалары туралы түсінік.

Газет лексикасының құрылымы. Газеттік-публицистикалық лексика жүйесін қалыптастырудағы бағалау принципі. ҚР түрлі басылымдарындағы терминологиялық лексика. Неологизмдер және окказионалды қолданылатын сөздер және олардың әртүрлі басылымдардағы рөлі. Қоғамдық-саяси лексика. Баспасөзде тілдік құралдарды пайдалану ерекшеліктері. Әр түрлі стильдегі тіл құралдары арасындағы шекараның өткізбеуі мен өткізбеуі, орнықтылық мәселелері.

Әр түрлі тілдік құралдар мен көп тараған стилистикалық қателерді пайдалану-баспа тілінде көп таралған қателер артық сөздер - плеоназмдар. Паронимдер. Газеттік тәжірибеде омонимдерді, синонимдерді, антонимдерді қолдану. Архаизмдер, историзмдер және олардың газет тіліндегі

стилистикалық маңызы. Қазіргі газеттерде ирония мен сарказманың түрлі реңктерін қолдану. Сөздер неологизм. Канцеляризмдер және сөйлеу мөртабандары. Әмбебап сөздер штамптардың түрі ретінде. Кәсіби трафареттік өрнектер. Түрлі типологиядағы ҚР басылымдарының тілі мен стилі. Аймақтық басылымдардың стилистикалық және тілдік ерекшеліктері.

Қазақстанның іскерлік баспасөзінің тілі мен стилі. Таблоидті баспасөздің тілі мен стилі. Радиохабар мен теледидар тілі мен стилі. Радио тілінің тән қасиеттері мен қасиеттері. Радио тіл ұғымы. «Тіл артықтығы» ұғымы. Радиомәтіннің спецификалық ерекшеліктері. Радиожурналист сөз сөйлеуінде интонацияның рөлі. Интонация туралы көркем сөз шеберлері. Радиодағы интонация, аспектілер және функциялары. Теледидар тілінің ерекшеліктері. Вербалды коммуникация процесі. «Жаңа» ТВ тілі туралы мәселе. Қазіргі жағдайдағы ТВ қызметінің ерекшеліктері және сөйлеу әсерінің мәселелері. Теледидардағы сөз мен суреттің арақатынасы мәселесі. ТВ тілінің ақпараттық аспектісінің ерекшелігі.

ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫНЫҢ ТІЗІМІ

қазақ журналистикасының тарихы»

- 1 19 ғасырдың екінші жартысында қазақ мерзімді баспасөзінің пайда болуы және дамуы.
- 2 Қазақстандағы демократиялық баспасөздің пайда болуының тарихи және әлеуметтік алғышарттары.
- 3 Қазақ тіліндегі ресми газеттер: «Түркістан уәлаяты» - «Түркістан газеті» (1870-1882 жж.). «Дала уалаятының газеті».
- 4 Қазақ демократиялық баспасөзінің қайта жаңғыруы.
- 5 Қазақ қоғамдық, экономикалық және мәдени өмірінің өзекті мәселелерін «Қазақстан» газетіне жариялау.
- 6 «Айқап» журналы (1911-1915 ж).
- 7 Ағартушылық дәстүрлер негізінде қазақ қоғамдық өмірін, әдебиет пен публицистиканы дамытудағы «Айқап» журналының рөлі.
- 8 М. Сералиннің редакциялық және публицистикалық қызметі
- 9 «Қазақ» газеті жаңа үлгідегі басылым ретінде
- 10 «Қазақ» газетінің шынайы еркін және демократиялық баспасөз кұрудағы рөлі.
- 11 «Қазақ» газетінің мақсаттары мен міндеттері, тақырыбы.
- 12 1917 жылы баспаны дамыту.
- 13 «Садақ» журналы (1915-1918 жж.).
- 14 Қазақстанда ақпан төңкерісінен кейінгі жағдай, әсіресе, елдің орталық аудандарынан айырмашылығы.
- 15 ҚазССР-нің құрылуы, алғашқы шеткі газеттердің пайда болуы.
- 16 Қазақстанның жастар газеттері мен журналдары
- 17 «Ұшқын» - Кирвоенревком органы (Орынбор, 1917 ж.), «Егемен Қазақстан» негізін салушы.
- 18 «Қырғыз өлкесінің Известиясы» (Орынбор, 1920 ж.) – «Казахстанская Правданың» негізін салушы.
- 19 Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы көне басылымдар.
- 20 «Красная молодежь» - бірінші жастар газеті (Орынбор, 1919 ж.)
- 21 Соғыстан кейінгі Қазақстан журналистикасы елдің халық шаруашылығын қалпына келтіру кезеңінде.
- 22 Бір партиялы жүйеде баспаны дамыту.
- 23 Жаңа Республикалық партия комитетін – РКП(б) Киробкомын құру. Баспа органдары: «Степная правда» (шілде 1921 ж.), «Еңбекші қазақ» (қараша 1921 ж.)
- 24 Республикадағы радиохабарларын тарату.
- 25 Радиохабар таратудың ұйымдастырушылық жұмысы – хабар таратудың белсенді түрлерін дамыту (радиомитингтер, радиоходтар, радиоперекличкалар).

- 26 Радио жедел ақпарат құралы ретінде.
- 27 Алғашқы Қазақстандық радиостанциялар.
- 28 Республикалық радиохабарлардың пайда болу тарихы.
- 29 «Орбита», «Мәскеу», «Жарық» жерсеріктік жүйелері КСРО радиохабар тарихындағы.
- 30 Қазақ радиосы қазіргі кезеңдегі.
- 31 Қазақстандағы теледидар.
- 32 Одақтық-республикалық теледидар және радио хабарларын тарату жөніндегі мемлекеттік комитетін құру.
- 33 Алғашқы Қазақстандық телебағдарламалар.
- 34 Қазақстанда жүйелі хабар таратудың бастауы.
- 35 Алғашқы Қазақстандық телевизиялық студиялар.
- 36 Қазақстанда түрлі-түсті телехабардың пайда болуы.
- 37 Қазақстандық теледидар ардагерлері.
- 38 Қазіргі заманғы қазақстандық телеарналар.
- 39 Қайта құру кезеңінде Қазақстанның 39 ТРК.
- 40 Қазақстанның 40 ТРК мемлекеттік тәуелсіздік кезеңінде.
- 41 Қазақстанның 41ММИ 1970-1991 жж.
- 42 БАҚ-тың үгіт-насихат және ұйымдастырушылық қызметі.
- 43 Саяси саладағы іркіліс құбылыстары. Н.С.Хрущевтің қызметін жариялау.
- 44 Қазақстанның БАҚ-тарында Л. И. Брежневтің қызметін жариялау.
- 45 Журналистика қоғамды қайта құру кезеңінде (1985-1991 ж.)
- 46 Елдегі қоғамдық-саяси жағдай 90-жылдардың басында.
- 47 ҚР-да жеке басылымдардың пайда болуы.
- 48 Қазақстанның ішкі саясатын БАҚ-та көрсету.
- 49 Көппартиялық және журналистика.
- 50 Тәуелсіздіктің алғашқы онжылдықтағы Қазақстан журналистикасы.
- 51 БАҚ-ты қаржыландыру. Бәсекелестік.
- 52 Қазақ публицистикасының пайда болуы.
- 53 Республикалық телеарналардың қазіргі заманғы телебағдарламалары.
- 54 Өңірлік телеарналардың заманауи телебағдарламалары.
- 55 Оптоталшықты кабель және оның телехабарларды жетілдірудегі рөлі.
- 56 Қостанай облысының радиохабар тарихы.
- 57 Қостанай облысының телехабар тарату тарихы.
- 58 қазіргі заманғы аймақтық радиохабарлар ерекшеліктері.
- 59 Қазіргі аймақтық телехабар тарату ерекшеліктері.
- 60 Қазақстан журналистикасының трендтері.

«Телерадиожурналистика» пәні бойынша

- 1 Телехабарлар мен радионың пайда болуы және дамуы.
- 1 Радио өнертабысы (Попов А.).
- 2 Теледидар өнертабысы (Столетов В., Розинг Б. және т.б.).
- 3 Механикалық және электрондық теледидар.
- 4 1930-шы жылдардағы эксперименттік телебағдарламалардың мазмұны.
- 5 Жылжымалы телевизиялық станциялар.
- 6 Бейне-магниттік жазба (1960 жж.).
- 7 Теледидар және радиокөпманиялардың, арнайы редакциялардың құрылымын қалыптастыру.
- 8 Радио және телепублицистиканың қалыптасуы.
- 9 1970-ші жылдары бейнемонтаж техникасын дамыту. Хабар таратудың жаңа нысандарын дамыту.
- 10 Экрандық өнер техникасының прогресі, жаңа мәнерлі құралдарды анықтау.
- 11 Техниканың дамуы мен теледидар мен радио бағдарламаларының деңгейі арасындағы өзара тәуелділік.
- 12 Кеңес ТВ және радио тарихының негізгі кезеңдері.
- 13 XX ғасырдың 1920-шы жылдарында әлемде радиохабар таратудың қарқынды дамуы.
- 14 Бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында радионың дамуы,
- 15 КСРО-да радио өнеркәсібін дамыту.
- 16 КСРО-да тәжірибелік телевизиялық хабар таратудың басталуы (1 қазан 1931 ж.).
- 17 Кеңес теледидарының даму кезеңдері,
- 18 Қайта құру кезеңіндегі телевизиялық бағдарламалардың жаңа мазмұны.
- 19 Теледидарды орталық мемлекеттік басқару жүйесін жою.
- 20 Қазақстанда баламалы хабар таратудың пайда болуы.
- 21 Посткеңестік республикаларда жеке радио және телекомпаниялардың пайда болуы.
- 22 Қазақстандағы ТВ және радио даму тарихы.
- 23 Қазақстанда тұрақты телехабар таратуды бастау (1931 ж.4 мамыр).
- 24 Шевченко фортынан бірінші радиосигнал.
- 25 Қазақстанда радиоәуесқойлар қоғамының пайда болуы (Павлодар, Өскемен, Семей).
- 26 Қазақстандық ТВ туған күні (8 наурыз 1958 ж.).
- 27 Қазақстандағы телерадио хабарларын таратудың негізін қалаушылар.
- 28 Қазақстандық бағдарламалардың алғашқы берілістері, айдарлар мен циклдары.
- 29 Қазақстан облыстарында телехабар таратуды дамыту.
- 30 Қазақстан телехабарлары, дамудың негізгі кезеңдері (1981, 1984, 1990 жж.).

- 31 Хабар таратудағы жаңа құбылыс-коммерциялық теле-радиоарналардың, шетелдік телебағдарламалардың пайда болуы.
- 32 1985 – 1991 жж. ТВ және РВ рөлі мен орны.
- 33 Қайта құру және жариялылық кезеңін тарату.
- 34 Кеңес одағында қайта құру. Ішкі саяси хабар таратудың өзгеруі.
- 35 Батыс радиостанцияларын тұншықтыруды тоқтату (1980 ж.соңы). Басқыншылықты жою.
- 36 Жаңа ақпараттық ішкі саяси жағдай, хабар таратудың жаңа мазмұны.
- 37 Хабар таратудың жаңа түрлерінің пайда болуы (телемостар, телемарафондар, ток-шоу және т.б.).
- 38 «Тікелей эфирді» жаңарту, тәуелсіз Қазақстанда деректі хабарлар танымалдығының өсуі.
- 39 Тәуелсіз Қазақстандағы эфирдің жаңа бағдарламалары. Хабар тарату секторын монополиясыздандыру, теле-радиокомпаниялар санының өсуі.
- 40 Теледидар, радиохабар және қоғам.
- 41 Теледидар мен радионың қоғамдық функциялары.
- 42 Қоғамның саяси және әлеуметтік-мәдени өміріне ТВ және РВ қатысу ерекшеліктері.
- 43 ТВ және РВ қоғамдық пікірге әсері.
- 44 Хабар тарату әсерімен қоғамның мамандануы.
- 45 ТВ, радио және саясат.
- 46 Радио, ТВ және мәдениет.
- 47 ТВ және кино, радио және театр.
- 48 Теле-радиохабар және әлеуметтік интеграция мәселелері.
- 49 Ақпараттық-технологиялық революция және ТВ, радиохабар.
- 50 Жаһандық СМЖ дамыту(жерсеріктік, кабельдік және т. б.).
- 51 Қазақстандық қоғамның әлеуметтік-экономикалық өзгерістері және жаңа ақпараттық технологияларды дамыту.
- 52 Қазақстанның жаңа ақпараттық саясатын қалыптастыру.
- 53 Хабар тарату саясатындағы ұлттық мүдделердің басымдығы.
- 54 Қазақстанның әлемдік ақпараттық жүйеге кіру үдерісі.
- 55 Кабельдік ТВ ерекшелігі.
- 56 Интернеттегі теледидар және радио.
- 57 «Отау-ТВ» пайда болу және қалыптасу тарихы.
- 58 ТВ және радио сайлау алдындағы науқан кезеңінде
- 60 Заманауи Қостанай ТРК қызметінің жалпы сипаттамасы.

«Бұқаралық коммуникацияның тілі мен стилі» пәні бойынша

- 1 Мерзімді басылымның тілі мен стилі.
- 2 Функционалдық стильдер және олардың сипаттамасы.
- 3 Тілдік стильдердің жіктелуі.
- 4 Сөйлесу стилінің ерекшеліктері, оның негізгі функциясы.
- 5 Кітап, ғылыми, ресми-іскерлік стильдердің ерекшеліктері, олардың функциялары.
- 6 Публицистикалық стильдің ерекшеліктері, оның негізгі функциясы.
- 7 Әдеби-көркем стильдің ерекшеліктері, оның функциялары.
- 8 Сөйлеу түрлері туралы түсінік.
- 9 Монолог тілінің ерекшеліктері.
- 10 Диалогтық сөйлеудің ерекшеліктері.
- 11 Сөйлеу формалары туралы түсінік: ауызша және жазбаша сөйлеу.
- 12 Газет лексикасының құрылымы
- 13 Қоғамдық-саяси лексика, негізгі сипаттама.
- 14 Қоғамдық-саяси тілдің ерекшеліктері.
- 15 Газет-публицистикалық лексика жүйесін қалыптастырудағы бағалау принципі.
- 16 Дәстүрлі газет лексикасы.
- 17 ҚР түрлі басылымдарындағы терминологиялық лексика.
- 18 Неологизмдер және окказионалды қолданылатын сөздер, олардың әртүрлі басылымдардағы рөлі.
- 19 Баспасөзде тілдік құралдарды пайдалану ерекшеліктері.
- 20 Түрлі тілдік құралдарды стилистикалық пайдалану.
- 21 Баспа тіліндегі ең көп таралған қателер.
- 22 Артық сөздер-плеоназм.
- 23 Паронимдер. Оларды БАҚ-та пайдалану.
- 24 Газеттік тәжірибеде омонимдерді, синонимдерді, антонимдерді қолдану.
- 25 Архаизмдер, историзмдер және олардың газет тіліндегі стилистикалық маңызы.
- 26 Қазіргі газеттерде ирония мен сарказманың түрлі реңктерін қолдану.
- 27 Сөз-қазіргі БАҚ-тағы неологизмдер.
- 28 БАҚ-тағы Канцеляризмдер және сөйлеу мөртабандары.
- 29 Әмбебап сөздер штамптардың түрі ретінде.
- 30 Кәсіби трафареттік өрнектер.
- 31 Түрлі типологиядағы ҚР басылымының тілі мен стилі
- 32 ҚР ресми басылымдарының тілі мен стилі.
- 33 Баспа басылымдарындағы әр түрлі жанрлардың тілі мен стилінің ерекшеліктері.
- 34 Аймақтық басылымдардың стилистикалық және тілдік ерекшеліктері.
- 35 Қазақстанның іскерлік баспасөзінің тілі мен стилі.
- 36 Таблоидті баспасөздің тілі мен стилі.

- 37 Түрлі тақырыптық бағыттағы басылымдардың тілі мен стилінің ерекшеліктері (спорттық, әйелдер және т.б.).
- 38 Радиохабар мен теледидар тілі мен стилі.
- 39 Жазылған және дыбысталған сөздің ұқсастығы мен айырмашылығы.
- 40 Жазбаша және ауызша сөйлеудің айырмашылығы.
- 41 Радио тілінің сипаты мен қасиеттері.
- 42 Радиотолқын ұғымы. Оны анықтау.
- 43 «Тілдің артық болуы» түсінігі.
- 44 Фразаларды құрастыру. Радиотексттің спецификалық ерекшеліктері.
- 45 Радиожурналист сөз сөйлеуінде және радиожанрлардың мәнерлі мүмкіндіктерінде интонацияның рөлі.
- 46 Интонация туралы көркем сөз шеберлері.
- 47 Интонациялау түсінігі, радиода интонация аспектілері мен функциялары.
- 48 Теледидар тілінің қазіргі жағдайы.
- 49 Вербалды коммуникация процесі.
- 50 Қазіргі жағдайдағы ТВ қызметінің ерекшеліктері және сөйлеу әсерінің мәселелері.
- 51.ТВ тілінің ақпараттық аспектісінің ерекшелігі.
- 52 Тележурналист тіліндегі мазмұндық және формальды факторлар.
- 53.ТВ-ға вербалды ақпаратты беру ерекшелігі.
- 54 ТВ тілінде штамптар мен тілдік клише.
- 55 Журналистің ресми, іскерлік және ойын-сауық ақпараттарының тіл айналымымен жұмысы.
- 56 Сөздегі үлгі назар аудару ретінде.
- 57 Қазіргі заманғы жетекші телевизиялық ток-шоудың сөйлеу ерекшеліктері.
- 58 Телебағдарламаларда кәсіби сленгті пайдалану.
- 59 Телебағдарламаларда жастар сленгін пайдалану.
- 60 Қазіргі телебағдарламалардағы ауызекі және төмендетілген лексика: рұқсат ету дәрежесі.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

«Қазақ журналистикасының тарихы» пәні бойынша

Негізгі:

1. Мұқашева М. Қазақстанның ғылыми-көпшілік периодикасы: бастауы, қалыптасуы, даму болашағы, Алматы, 2000 жыл
2. Қозыбаев С. Қ. журналист анықтамалығы, П. Алматы, 2008 жыл
3. Қозыбаев М. Қ., Қозыбаев И. М. Қазақстан Тарихы. Алматы, 1993.
4. Мұхамеджан Сералиннің қоғамдық-саяси көзқарастары. Алматы: ҚазКСР ғылымы, 1989 ж.
5. Қозыбаев С. К. Қазақстан Журналистикасы. Энциклопедия, Алматы, 2006 жыл
6. Бейсембиев К. Б. Қазақстанның қоғамдық-саяси және философиялық ой тарихының очерктері. Алматы, 1979.
7. Киргызбаева Ж. А. К вопросу об қазақ жастар баспа. Изв. ҚазССР ҒА. Қоғамдық ғылымдар сериясы, 1990, № 5
8. Кенжебаев Б., Қожакеев Т. қазақ жастар баспасының тарихынан. Алматы, 1962
9. Саморокова В.Н. 1920-1927 жж. Қазақстан баспасының қалыптасуы мен нығаюы. 1-Ші Шығарылым-А. 1974 .

Қосымша:

1. Барманкулов М. К. Журналистика барлығы үшін. - Алматы: Қазақстан, 1988.
2. Қозыбаев С. К. Қазақстан журналистерінің анықтамалығы.- Алматы, 2002.
3. Қозыбаев С. Қ. Аудитория-бүкіл Қазақстан.- Алматы, 1989.
4. Нургожина Ш. И. журналистикаға Кіріспе. - Алматы, 2001.
5. Барманкулов М. К. сіздің пәтерде бүкіл әлем бар.- Алматы, 1989.
6. Харченко С. В. Журналистика: кәсіп таңдау немесе саясат?- Астана, 2003.
7. Сухбанбердина У. «Кітап жолы - арман жолы», Алматы, 2001.

«Телерадио журналистика» пәні бойынша

Негізгі:

- 1 Барманкулов М. TV: ақша және билік. - Алматы «Санат», 1997. – 271 Б.
- 2 Барлыбаев С. Х. теледидар журналистикасы: оқу құралы-Алматы: Қазақ университеті, 2011.
- 3 Барлыбаева С. Х. әлемдегі және Қазақстандағы теледидар. – Алматы: Қазақ Университеті, 2007.
- 4 Борецкий Р. А., Кузнецов Г. В. ТВ журналисі: кадр және кадрдағы-М.: 2008.

- 5 Мұратов С. А. теледидарлық қарым-қатынас: кадрда және кадрда. – М., 2004.
- 6 Радиожурналистика негіздері: Оқу құралы. – М.: ММУ, 2004.
- 7 Цвик В. Л. теледидар журналистикасы. – М.: ММУ, 2008.
- 8 Телевизиялық журналистика. ММУ. Редакция алқасы: Под ред. Г. Кузнецова. М., 1999.
- 9 Ворошилов В. Журналистика. – СПб.: Изд. Михайлова В. А., 2006. - 640 с.
- 10 Ренделл Дэвид. Әмбебап журналист. Алматы, 1998. – 246с.
- 11 Саруханов. Азбука ТВ. М.: Аспект-пресс 2002.
- 12 Саппак В. В. теледидар және Біз."Ғылым", 1988ж. - 178с.

Қосымша:

- 13 Князев А. а. Тележурналистика және телерепортаж негіздері. Бишкек: КРСУ баспасы, 2001.
- 14 Вакурова Н.В., Московин Л. И. Типологиясы жанрдағы заманауи экрандық өнім. Қазіргі заманғы өнер Ин-ты, 1997.
- 15 Кузнецов Г. В., Цвик В. Л., Юровский А. Я.. Телевизиялық журналистика. М.: Мәскеу университетінің "Жоғары Мектеп", 2002.
- 16 Барлыбаев С. Х. жаһандану дәуіріндегі Қазақстанның қазіргі СМЖ: оқу құралы-Алматы:Қазақ университеті, 2012.
- 17 Барлыбаева С. Х. Қазақстан: ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым. – Алматы: Қазақ университеті, 2012.
- 18 Гальперин Ю. М. ТВ және РВ көркем-мәнерлі құралдары. – М., 2006.
- 19 Кривошеев М. И. Федунин В. Г. Интерактивті теледидар. – М., 2000.
- 20 Колесник С. Г. теледидар дамуының негізгі тенденциялары. – М.: ММУ, 2006.
- 21 Лившиц В. Г. Ақпараттық қоғамдағы теледидар. – Спб., 2006.
- 22 Полукаров В. Л. Грановский Л. Г., Козин В. П., Лозовое В. Ю. Телевизиялық және радиотаратқыш жарнама. Оқу құралы. - М.: 2004.
- 23 Цвик В. Л. ТВ журналистика: тарих, теория, практика: оқу құралы. - М.: Аспект-Пресс, 2004.

«Бұқаралық коммуникация тілі және стилі» пәні бойынша

Негізгі:

- 1.Орыс тілінің практикалық стилистикасы. - М.. Алматы,2004.
- 2.Орыс тілінің практикалық стилистикасы. Функционалдық стильдер. Под ред. Д. Э. Розенталя. МГУ, 2004
- 3.Вакуров, В. П. Н. Кохтев.Н.. Орыс тілінің практикалық стилистикасы. ММУ, 2005
4. С. В. Светлана Телевизиялық сөйлеу. Функциялары мен құрылымы. М., 2001

5. Шмелев Д. 11. Орыс әдеби тілінің функционалдық түрлері. М " 1997
6. Газет жанрларының стилистикасы. Под ред. Розенталя Д. Э. М., 1997.
- 7."Баян Сұлу" Ақ Орыс тілінің стилистикасы. М., 2006

Қосымша:

- 1.А. Н. Баранов, Паршин В. В. шындықты вариативті түсіндірудің тілдік механизмдері санаға әсер ету құралы ретінде / / бұқаралық ақпарат құралдарындағы тілдің рөлі. М., 1986.
2. Велитченко С. 11. Қазіргі заманғы радиохабар таратудың форматты принципі.- Алматы,2002.
- 3.Гаймакова Б. Д., Сенкевич М. П. және т. б. эфирлік сөз сөйлеудің шеберлігі. М., 1993.